

Vihreän rahoituksen riskit ja mahdollisuudet

Juho Korpi, ympäristöministeriö
Kehittämisjohtaja

Vihreä siirtymä

Vihreä siirtymä on muutos kohti ekologisesti kestäväää taloutta ja kasvua, joka ei perustu luonnonvarojen ylikulutukseen, vaan nojaa vähähiilisiin sekä kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta edistäviin ratkaisuihin.

Siirtymä onnistuu vain, kun ilmaston rinnalla huomioidaan myös muut ympäristö- ja luontovaikutukset, taloudellinen kestävyys sekä sosiaalinen oikeudenmukaisuus.

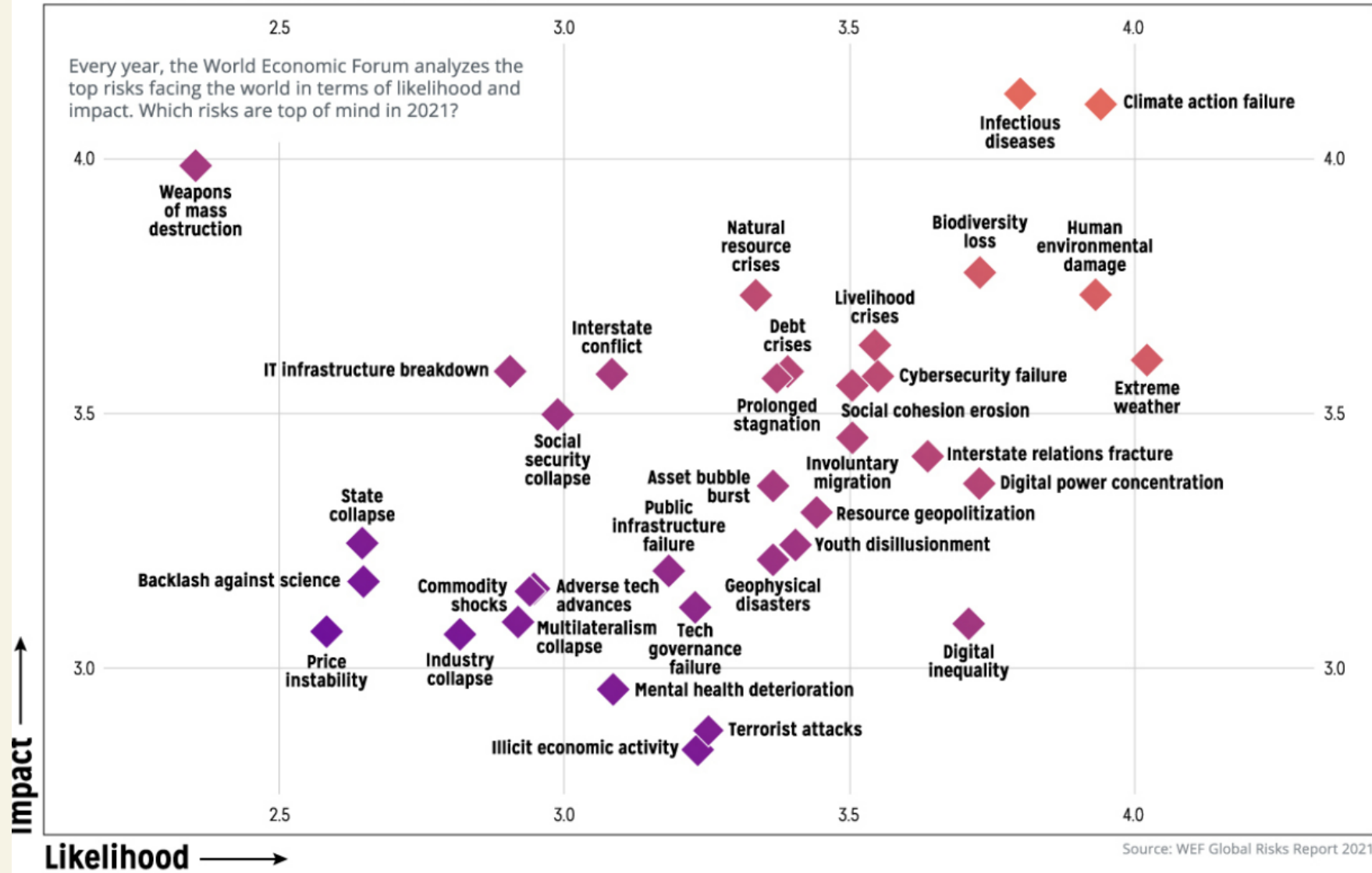
Määritelmällisesti vihreän siirtymän mukaisuus edellyttää niin sanottua ei merkittävää haittaa -periaatetta (Do No Significant Harm, DNSH).

Haasteet, joita kohtaamme ovat kietoutuneet yhteen

2021 Global Risks Outlook

Every year, the World Economic Forum analyzes the top risks facing the world in terms of likelihood and impact. Which risks are top of mind in 2021?

Tavoitteet

Suomi
on hiilineutraali
2035

Kiertotalouden
edelläkävijyys

Ekologisesti
kestävä EU globaalina
ilmastojohtajana

Hiilinieluja
vahvistetaan

Fossiilivapaa
yhteiskunta

Pysäytetään luonnon
monimuotoisuuden
heikkeneminen
v. 2030 mennessä

Pienennetään
asumisen ja
rakentamisen
hiilijalanjälkeä

Hiilineutraali
yhteiskunta, kestävä
kaupunkikehitys ja
rakentamisen ohjaus

Asumisen
kohtuuhintaisuus

Verotus
muuttuvassa
maailmassa

Suomi
kokoaan suurempi
maailmalla

 Muita
toimia

Vaikuttavuustavoitteet

1

Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen

Painopisteet

- Ilmastonmuutoksen, luontokadon ja saastumisen keskinäiset riippuvuudet on tunnistettu ja ne ratkaistaan yhdessä.
- Hiilineutraaliustavoite on saavutettu, Suomi on hiilinegatiivinen.
- Ympäristöön, maaperään, ilmaan ja vesistöihin ei kulkeudu haitallisia päästöjä. Ympäristöriskit ovat hallinnassa.
- Yhdyskuntien kehittäminen ehkäisee luontokatoa ja hillitsee ilmastonmuutosta.

Vaikuttavuustavoitteet

2

Vihreä siirtymä on kasvun perusta

Painopisteet

- Vihreän siirtymän ratkaisut ovat Suomen talouden veturi.
- Vihreä siirtymä vahvistaa luontopääomaa ja huoltovarmuutta.
- Kiertotalous on talouden valtavirtaa, ja luonnonvaroja käytetään planeetan kantokyvyn mukaan.
- Kiinteistö- ja rakennusalan tuottavuutta parannetaan, rakennusten elinkaari on vähähiilinen ja materiaalitehokas.

Vaikuttavuustavoitteet

3

Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa

Painopisteet

- Kunnat, kaupungit ja alueet luovat edellytykset kestäväälle elämäntavalle.
- Asuntoja on riittävästi erilaisille väestöryhmille ja ne vastaavat asukkaiden tarpeita.
- Rakennettu ympäristö tukee ihmisten hyvinvointia, luontosuhdetta ja sujuvaa arkea.
- Kestävien valintojen tekeminen on helppoa, houkuttelevaa ja taloudellisesti kannustavaa.

Vaikuttavuustavoitteet

4

Yhteiskunnallinen päätöksenteko ohjaa vihreään siirtymään

Painopisteet

- Lainsäädäntö ja hallinnon rakenteet tukevat kestäväää muutosta.
- Yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyö ohjaa pääomia ja vihreän siirtymän toimia.
- Ympäristötietoa ja digitalisaatiota hyödynnetään päätöksenteossa tehokkaasti.
- Suomi vaikuttaa ennakoivasti ja tuloksellisesti EU:ssa ja kansainvälisesti.
- Oikeudenmukaista siirtymää valmistellaan vuorovaikutuksessa kansalaisyhteiskunnan sekä sidosryhmien kanssa.

Juuri nyt käynnissä

- Vihreän siirtymän uusi vaihde
- Vihreästä siirtymästä tulossa reunaehtojen sijaan kynnysehto
- EU-lainsäädäntö ja kansallinen toimeenpano tukemassa siirtymää
- Finanssiala laskee enevästi ilmasto- ja luontovaikutuksia rahoituksen riskeihin
- Kansallisessa valmistelussa tapahtuu paljon
  - Turvallisuus, hiilineutraalius, huoltovarmuus, kestävyysmurros
  - Paikalliset selvitykset investointiympäristöstä
  - Lupamenettelyt investointien vauhdittamiseksi

Vihreä siirtymä, selektio

Vihreän siirtymän vaikutuksista

- **Vihreä siirtymä edellyttää järjestelmätason muutosta läpi koko yhteiskunnan ja kokonaisvaltaista talouden rakenteiden uudistamista.** Ilmastonmuutoksen torjunnan ja luontokadon pysäyttämisen toimenpiteet kytkeytyvät vahvasti toisiinsa. Siirtymän onnistuminen edellyttää ilmastonmuutoksen ja luontokadon yhtäaikaista ratkaisemista.
- **Vihreän siirtymän investointitarpeet koko kansantaloudessa ovat mittavat.** Arviot investointitarpeista Suomessa vuosina 2022–2050 vaihtelevat yli 100 mrd. eurosta (3,3 mrd. euroa/vuosi) jopa 242 miljardin euron lisäinvestointeihin (8 mrd. euro/vuosi). Globaalilla tasolla tarkasteltuna lisäinvestointien tarpeen arvioidaan olevan vuosittain jopa 3 500 miljardia dollaria. (McKinsey & Co 2021)
- **Suomi on asemoitunut vihreän siirtymän ratkaisujen edelläkävijänä.** Voidaksemme toimia globaalitason ilmasto- ja ympäristöratkaisujen tuottajana, meidän tulee panostaa entistä systemaattisemmin uusien kestävien ratkaisujen kehittämiseen ja niiden vientimahdollisuuksien hyödyntämiseen. Uusien ratkaisujen markkinoille vieminen ja skaalautuminen edellyttävät niiden toimivuuden todentamista.
- **Vihreän siirtymän rahoituksessa julkisen vallan ensisijainen tehtävä on toimintaedellytysten luominen sekä kannustaa ja edistää yksityisten investointien ohjautumista kustannustehokkain ja johdonmukaisin keinoin.** Julkisten rahoittajien tulee osallistua riskinjakoon ja täydentää yksityistä rahoitusta, jos markkinaehtoista rahoitusta ei ole saatavilla.

Rakennetusta ympäristöstä ja vihreästä siirtymästä

- Rakennettu ympäristö, rakentaminen ja rakennukset kuluttavat noin 50% luonnonvaroista sekä 40% kaikesta energiasta.
- Rakennetussa ympäristössä ja rakennuskannassa on suuri potentiaali saavuttaa merkittävät päästövähennykset vähähiilisyyttä ja energiatehokkuutta tukevilla toimilla materiaalitehokkuutta ja kiertotalouden edistämistä huomioimatta.
- Rakentamisen ja rakennusten käytön vihreän siirtymän ratkaisulla on merkittävää globaalia kysyntäpotentiaalia: mm. Suunnitteluvaiheessa materiaalien uudelleenkäytön ja kierrätyksen ratkaisut ovat keskeisiä vähähiilisten rakennusmateriaalien kehittämisen ohella. Rakennusten käytönaikaisia vihreän siirtymän ratkaisuja on älykäs energianhallintaan liittyvä teknologia lämmityksessä ja uusiutuvan energian paikallisessa tuotannossa ja hyödyntämisessä.

Arvioita korjausvelasta ja investointitarpeista (esimerkkejä arvioista)

- Asuinrakennuskannassa on arvioitu olevan noin 7,8 miljardin euron keskimääräinen tekninen korjaustarve vuosittain
- Suomessa on korjausvelkaa eri sektoreilla vesihuollosta julkisiin rakennuksiin arviolta yhteensä 30–50 miljardia.

Vihreän siirtymän rahoituksesta

Hallitus asetti hallitusohjelmassaan tavoitteen Suomen hiilineutraaliudesta vuonna 2035. Vihreään siirtymään liittyvät valtion talousarviomäärärahat ovat kasvaneet merkittävästi kuluvalle vaalikaudella 2020–2023. Panostusten lisäys johtuu muun muassa ilmastotavoitteiden kiristymisestä sekä pyrkimyksestä eroon fossiilitaloudesta eri kriisien johdosta.

Kokonaisuudessaan valtion talousarvion kautta julkista rahoitusta kanavoidaan vihreään siirtymään noin 2,5 mrd. euroa vuonna 2023 (sis. EU elpymisvälineen rahoituksen). Lisäksi vihreään siirtymään kohdentuu merkittävästi muuta EU –rahoitusta (ml. EIB).

Vihreä siirtymä tulisi huomioida kaikessa julkisia varoja hyödyntävässä päätöksenteossa. Kaikilla julkisilla rahoittajilla on roolinsa siirtymäinvestointien rahoittamisessa, ja olemassa olevat välineet on kytkettävä kokonaisvaltaisesti, koherentisti ja toisiaan täydentävästi sekä todistetusti vaikuttavalla tavalla edistämään läpileikkaavia vihreän siirtymän tavoitteita. Julkisiin erityisrahoituslaitoksiin ja -välineisiin tarvitaan johdonmukaista otetta rahoituksen kanavoitumiseksi vihreään siirtymään. Kaikkien julkisten rahoittajien rooli siirtymäinvestointien rahoittamisessa on tunnistettava.

Vihreän siirtymän investointeja toteutuu Suomessa tahdilla, joka mahdollistaa hiilineutraalisuus- ja ympäristötavoitteiden saavuttamisen

Energiaomavaraisuuslainat

Valtioneuvosto hyväksyi 1.9.2022 Suomen osallistumisen 700 miljoonan euron InvestEU-takausohjelmaan 100 milj. euron enimmäistakauksella.

- Ohjelma vauhdittaa **pk-yritysten, kotitalouksien ja asunto-osakeyhtiöiden** investointeja puhtaan teknologian ratkaisuihin ja irtautumista fossiilienergiasta. Ohjelma kirittää energiaomavaraisuutta.
- Esimerkkejä rahoitettavista kohteista:
  - rakennusten energiatehokkuutta parantavat investoinnit (esim. uusiutuvia energiamuotoja käyttävät lämmitysjärjestelmät, aurinkopanelit),
  - sähköautojen latausinfrastruktuuri ja sähköautohankinnat ja muut EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmän kanssa linjassa olevat investoinnit.
- Takausohjelma on tarkoitus ottaa käyttöön pankeissa vuoden 2023 alkupuolella.
- Pankit myöntävät takauksia pk-yritysten, kotitalouksien ja asunto-osakeyhtiöiden lainoille ainakin vuoteen 2026 asti – ja mahdollisesti pidempään.

Taxonomy

Germany downplays coalition anger over 'dangerous' EU nuclear push

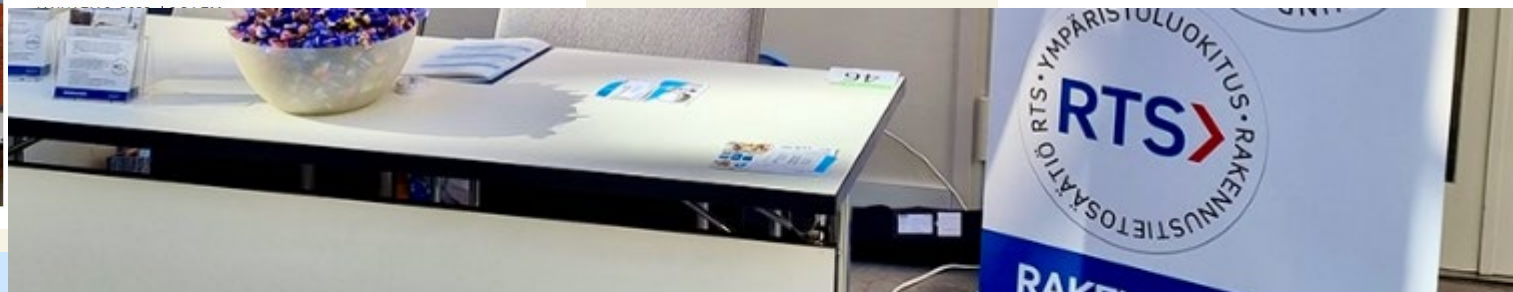
Berlin won't join any legal action against Brussels over its sustainable investment criteria.

Opinion **The FT View** + Add to myFT

Natural gas can only be

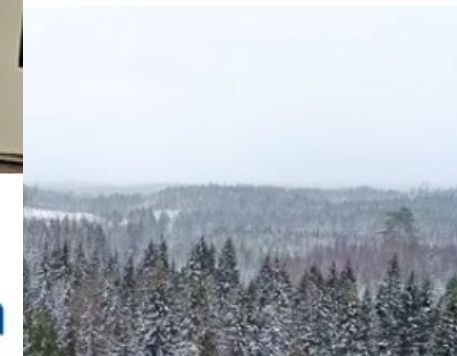
European Commission proposals are right for

THE EDITORIAL BOARD + Add to myFT

Rakennustiedon ympäristöpalvelut mukana Sisäilmastoseminaarissa – EU-taksonomia vauhdittaa palvelujen kehittämistä

...itakin vastustajia muun
...nut kantaa ydinvoimaan.

Germany takes firm pro-gas stance in green taxonomy feedback to EU

By Nikolaus J. Kurmayer | EURACTIV.com

Jan 24, 2022 (updated: 9:02)

Gold standard

The EU's green-investing "taxonomy" could go global

But will it steer capital towards deserving projects?

Taksonomian kuusi ympäristötavoitetta (artikla 17) & DNSH

1. ilmastonmuutoksen hillintä (esim. uusiutuvan energian tuotanto, puhdas liikenne)
2. ilmastonmuutokseen sopeutuminen

3. vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu (esim. puhtaat vedet)
4. siirtyminen kiertotalouteen (esim. materiaalien tehokkaampi uudiskäyttö, tuotteiden elinkaaren pidentäminen)
5. ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen (esim. muiden kuin kasvihuonekaasujen vähentäminen)
6. biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen (esim. kestävät maataloustoimet)

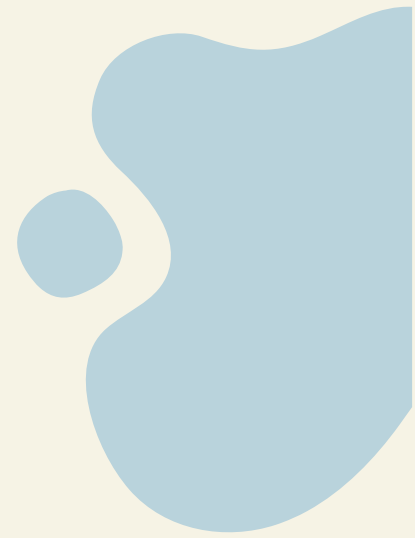

Tulevista haasteista, mm.

- Vihreän siirtymä muuttaa yhteiskuntaa, työmarkkinoita, yrityskenttää tavoilla, joita ei täysin tunneta ja joita on vaikea täydellisesti ennakoida.
- Koulutuksen ennakointi ja osaaminen varmistaminen korostuvat. Muun muassa teknologian kehitys, ilmastonmuutoksen ja luontokadon kaltaisten viheliäisten ongelmien ratkaisu, innovointi ja kiertotalousliiketoiminnan luominen edellyttävät syvällistä perehtymistä, oppineisuutta ja erilaisia yhä hienojakoisempia ammattitaitoja. Siirtymään kuuluva työmarkkinoiden muutos aiheuttaa tarpeita uudelleen- ja täydennyskoulutukseen.
- Riskit investoida fossiilitalouteen kasvavat jatkuvasti, geopolittinen tilanne luo paineita
- Vihreän siirtymän myötä muuttuvat osaamistarpeet vaikuttavat merkittävästä työpaikkoihin ja työntekijöihin. Vihreä siirtymä edellyttää osaamisen, koulutuksen ja jatkuvan oppimisen vahvistamista läpi koko yhteiskunnan.
- Suomi on tällä hetkellä yksi maailman kiinnostavimmista puhtaiden ratkaisujen ja saastumista vähentävien teknologioiden innovaatiomaista, Cleantech innovation index 2017

Kiitos!

**Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment**

**Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment**

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

